

Nr. 30/20 Ianuarie 2021

Către: **MINISTERUL TRANSPORTURILOR INFRASTRUCTURII ȘI
COMUNICAȚIILOR**

În atenția: **Domnului Cătălin DRULĂ**
Ministrul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor

Ref: *Activitatea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Maritime” S.A. Constanța și, respectiv a Companiei Naționale „Administrația Canalelor Navigabile” S.A. în legătură cu întocmirea și aprobarea Normelor de Fundamentare a tarifelor ce urmează a fi practicate începând cu anul 2021*

Stimate Domn Ministru,

Subscrisa, **ORGANIZAȚIA PATRONALĂ „CONSTANȚA PORT BUSINESS ASSOCIATION”**, persoană juridică română, cu sediul în Constanța, Bd. Mamaia nr. 182, Parter, 900540, autorizată potrivit Sentinței Civile nr. 88/04.06.1992, tel./fax. 0241/484.836, e-mail: office@portbusiness.ro (în continuare denumită „**Organizația CPBA**”), reprezentată legal prin Președinte, Viorel PANAIT, organizație reprezentativă la nivelul sectorului de activitate „Transporturi pe apă și servicii conexe. Transporturi aeriene și servicii conexe”, membră a Federației Române a Patronatelor din Domeniul Aero – Naval (FRPAN), a Confederației Naționale a Patronatului Român (C.N.P.R.), fiind astfel reprezentați atât în Consiliul Economic și Social cât și în comisiile de dialog social din cadrul ministerelor și autorităților publice la nivel local, dar și membră a Pro Danube International,

Reprezentând o majoritate de cel puțin 2/3 din operatorii portuari din Portul Constanța și cuprinzând deopotrivă atât marii investitori locali, cât și grupurile internaționale prezente prin investiții locale în acest Port,

Revenim către Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor și transmitem în atenția dumneavoastră, prezenta scrisoare în legătură cu pretinsele proceduri de negociere organizare de către Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” S.A. Constanța (în cele ce urmează „CN APM”) și, respectiv, de către Compania Națională „Administrația Canalelor Navigabile” S.A. (în cele ce urmează „CN ACN”) în legătură cu Normele de fundamentare a tarifelor ce urmează a fi practicate începând cu anul 2021.

Principiul general ce a impus implementarea procedurilor de negociere a fost transparentizarea unor tarife istorice, care s-au aplicat discreționar și nefundamentat. Astfel, în legătură cu necesitatea aplicării procedurilor de negociere, se impun următoarele observații:

- i. Administrațiile în discuție transferă întreg riscul investițional și managerial către operatorii portuari, fără a se implica în mod activ și eficient. Astfel, ele joacă exclusiv un rol de intermediar

- pentru orice majorare artificială a oricărор costuri, inclusiv, dar fără a se limita la amortizări și cote de profit.
- ii. CN APM și CN ACN dublează în mod conștient și deliberat anumite cote de tarif.
 - iii. CN APM și CN ACN au aplicat în mod constant o politică prin care au inclus orice tip de cost într-un coș contabil pe care l-au distribuit în taxele aplicate operatorilor portuari, armatorilor și proprietarilor de marfă fără niciun fel de fundamentare fiscal-financiară.

În concluzie, scopul reglementării unor proceduri reale de consultare, constă tocmai în normalizarea unor situații dezechilibrate, în care administrațiile avute în vedere au în prezent doar un rol pur formal de colector de taxe și tarife pentru unicul scop de a obține profit și îndeplinirea unor criterii de evaluare financiară a mandatului. Astfel administrațiile nu au în niciun moment în vedere atragerea traficului și mărfii, acționând în total dezacord cu orice strategii naționale, locale și comerciale.

1. Proceduri de consultare

În primul rând, vă aducem la cunoștință faptul că, deși s-a reglementat obligația legală a administrațiilor de a întocmi și adopta norme de fundamentare a tarifelor practicate cu parcurgerea unor proceduri clare de consultare a comunității portuare, acestea nu au făcut altceva decât să informeze subscrisa în legătură cu normele de fundamentare întocmite și să organizeze o întâlnire cu reprezentanții Organizației CPBA având ca subiect de discuție aceste norme.

Este legal și uzual ca, în cazul oricărор negocieri, părțile să formuleze observații și să încerce să găsească o formulare comun acceptabilă pentru documentul supus negocierii. Cu înfrângerea tuturor principiilor ce stau la baza parcurgerii etapelor de negociere, administrațiile nu au făcut altceva decât să organizeze un simulacru de negocieri în care, deși au pretins că ar fi interesate de punctul de vedere al comunității portuare, în final nu au acceptat niciuna dintre observațiile formulate de către aceasta.

Prin propunerile formulate, comunitatea portuară a atras atenția asupra necesității respectării unor principii generale minimale în procesul de elaborare și adoptare a acestor norme de fundamentare. Or, CN APM și, respectiv CN ACN tocmai aceste principii nu le aplică și nu există un control efectiv asupra modului în care administrațiile înțeleg să își ducă la îndeplinire obligațiile legale ce le revin în legătură cu aceste norme de fundamentare.

Constatând lipsirea de efecte a procedurilor de negociere, subscrisa s-a adresat organismului creat special pentru exercitarea controlului și coerciției asupra administrațiilor pentru îndeplinirea obligațiilor legale ce le revin în legătură cu punerea la dispoziția utilizatorilor a infrastructurii în mod nediscriminatoriu, respectiv Consiliul de Supraveghere în Domeniul Naval (în cele ce urmează „CSDN”). Acest organism a fost înființat în contextul modernizării legislației aplicabile modului de administrare a infrastructurii de transport naval. Potrivit literei, dar mai ales spiritului normelor legale ce reglementează activitatea și atribuțiile CSDN, această entitate a fost înființată cu scopul de a exercita o coerciție asupra administrațiilor în legătură cu aplice prevederile legale incidente în legătură cu tarifele practicate, inclusiv în ceea ce privește fundamentarea acestora.

Cu toate că de-a lungul timpului, CSDN a dobândit abilități și cunoștințe de care la data înființării nu dispunea și care în prezent îi permit să își exerceze atribuțiile în scopul pentru care a fost înființată, din parcurgerea acestei etape a negocierii normelor de fundamentare a tarifelor practicate de către administrații rezultă în mod evident că suntem departe de a atinge dezideratul urmărit prin înființarea acestei entități.

În consecință, învederăm și pe această cale faptul că trebuie implementate în cel mai scut termen posibil toate măsurile ce se impun pentru adoptarea unei strategii naționale de tarifare, cu luarea în considerare a strategiilor adoptate la nivel european. Administrațiile nu pot continua să aplique politici tarifare individuale, fără a lua în considerare contextul general existent la nivelul transportului naval, care trebuie să fie cel care influențează în mod direct politica tarifată aplicabilă.

Menționăm că, în prezent, ne aflăm în situația în care după mai bine de 3 ani de discuții în legătură cu normele de fundamentare a tarifelor, nu s-a obținut altceva decât o creștere de peste 27% a tarifelor practicate de către CN ACN și lipsa adoptării unei vizuni centrate pe mecanisme de atragere a traficului de marfă și oferirea unor facilități în acest scop. Mai mult decât atât, în ceea ce privește CN APM, lipsa de vizuire asupra dezvoltării și atragerii traficului de mărfuri este dublată de îngreunarea activității atât a potențialilor investitori, cât și ai celor existenți.

Rezultatul direct al tuturor aspectelor invocate anterior se vede în scăderea volumelor de marfă și relocarea armatorilor și proprietarilor de marfă către piețe precum Ucraina, Bulgaria sau Turcia.

2. Principii tarife

Principiile ce trebuie să stea la baza elaborării normelor de fundamentare a tarifelor practicate de către administrații sunt:

- i. cheltuielile ce stau la baza unor tarife trebuie să fie **necesare, justificate și reale**;
- ii. tarifele să aibă la bază **exclusiv acele costuri ce concură la prestarea serviciului pentru care respectivul tarif se percepe, să fie transparente și, în special, ușor de identificat de către utilizatori**. Administrațiile trebuie să includă în normele de fundamentare informații adecvate cu privire la natura și structura tarifelor, pornind de la categoriile generale de cheltuieli directe și indirecte reflectate în tarif și mergând până la subcategoriile de costuri cu indicarea, pentru fiecare în parte, a procentului pe care îl reprezintă din total tarif (pentru categoriile principale de cheltuieli), respectiv a procentului pe care îl reprezintă în cadrul categoriei generale de cheltuielă din care face parte (în ce privește subcategoriile de cheltuieli);
De exemplu, cheltuielile cu spațiiile verzi se regăsesc ca și proporție în mai multe taxe portuare sau dragajul propus pentru Portul Midia se regăsește inclus în taxele aplicabile în Portul Midia anterior efectuării acestor lucrări și fără nicio garanție că vor fi efectuate.
- iii. să fie stabilite de asemenea natură încât să se evite **dublarea taxării serviciilor**, respectiv pentru stabilirea unui tarif trebuie avute în vedere cheltuielile efectiv realizate pentru un anumit serviciu prestat de către administrații. Trebuie avută în vedere indicarea expresă a procentului pe care fiecare tip de cheltuielă, respectiv subcheltuielă îl reprezintă din totalul tarifului, respectiv din totalul categoriei generale de cheltuielă în care este inclusă, astfel încât o anumită cheltuielă inclusă în mai multe categorii de cheltuieli, la final să reflecte cantumul total al acesteia. Așadar, o cheltuielă inclusă în mai multe categorii de tarife, nu va putea depăși totalul plătit de către administrație cu aceasta, indiferent cum va fi ea împărțită pe categorii de cheltuieli;
- iv. la stabilirea tarifelor trebuie să se aibă în vedere necesitatea **asigurării unui cadrul adecvat pentru atragerea investițiilor**, în special prin implementarea unor facilități și a condițiilor de aplicare a acestora;
- v. tarifele să aibă la bază **cheltuieli ce contribuie la menținerea și dezvoltarea infrastructurii portuare și la furnizarea de servicii** care sunt necesare pentru a efectua sau facilita operațiunile de transport în interiorul zonei portuare și pe căile navigabile;

- vi. **aplicarea principiului contabilității de gestiune.** Este de esență aplicării acestui principiu arătarea modalității în care respectivele costuri s-au format. Astfel, aplicarea acestui principiu are scopul facilitării realizării controlului efectiv al acestor costuri și includerea lor în anumite centre de cost și exercitării atribuțiilor de coerciție în legătură cu o corectă alcătuire și atribuire a acestora. De exemplu, amortizarea unei investiții realizate în legătură cu un cheu din Agigea se regăsește în tarifele aplicate tuturor operatorilor din Portul Constanța.

3. Implementarea principiilor și eficientizarea administrațiilor

Cu toate acestea, ne adresăm dumneavoastră în calitate de acționar majoritar al CN APM și, respectiv CN ACN.

Tocmai în această calitate, se impune să adoptați toate măsurile pe care legea le pune în sarcina acționarului majoritar pentru asigurarea implementării acestor principii la nivelul administrațiilor.

În acest sens, trebuie implementate de îndată toate procedurile pentru numirea unor membri ai organelor de conducere ale societăților cu respectarea prevederilor legale incidente și a criteriilor de selecție stabilite.

În scopul asigurării unei corecte funcționări a administrațiilor se impune numirea unor persoane care beneficiază de cunoștințe corespunzătoare în domeniul, care și-au dovedit profesionalismul și care înteleg să își exerce mandatul cu respectarea normelor legale în vigoare în interesul societății, dar mai ales al portului în general. Pentru îndeplinirea acestui deziderat este necesar ca toți membrii organelor de conducere să aibă mandate definitive, acordate în condițiile legii, cu respectarea criteriilor de selecție aplicabile. Doar în acest mod se poate asigura o conducere unitară a administrațiilor, de către oameni cu abilități profesionale dovedite și care nu perpetuează practici de monopol și abuzive.

Astfel, Ministerul Transporturilor, în calitate de acționar, trebuie să implementeze normele legale incidente și să stabilească principii clare de funcționare și parametrii cuantificabili de analiză a modului în care membrii organelor de conducere aduc la îndeplinire mandatul acordat.

Stabilirea unor criterii clare de performanță și evaluare este nu doar în linie cu normele legale aplicabile, dar răspunde chiar necesității implementării unui cadru de consultare și dialog real între conducerea administrațiilor și comunitatea portuară care să atingă efectele scontate prin adoptarea dispozițiilor legale ce îl impun.

Mai mult decât atât, dată fiind experiența acumulată în ultimii ani, în mod special în raporturile cu CSDN, solicităm Ministerului Transporturilor, în calitate de inițiator, să promoveze toate acele amendamente legislative ce se impun pentru:

- i. implementarea prin lege a principiilor generale ce trebuie să stea la baza alcăturii tarifelor practice de către administrații, astfel cum au fost enunțate mai sus și,
- ii. reglementarea atribuțiilor organismelor anterior create prin lege și a unor mecanisme clare de funcționare, astfel încât dezideratul pentru care au fost create acestea să fie atins. În pofida unei reglementări aparent ample, s-a constatat în practică faptul că aceste organisme în fapt nu au niciun fel de pârghie de control și coerciție asupra administrațiilor.

De asemenea, ne manifestăm prin prezenta susținerea pentru finalizarea strategiei navale și demararea Master Planului Portului Constanța prin care să se reglementeze în mod clar direcțiile de dezvoltare urmărite și modalitățile prin care acestea pot fi aduse la înăpere.

În speranța că veți da curs solicitărilor noastre, rămânem la dispoziția dumneavoastră pentru detalierea sau clarificarea oricărora dintre aspectele menționate anterior.

Cu stimă,
Organizația Patronală
CONSTANTA PORT BUSINESS ASSOCIATION
Prin Viorel PANAIT, Președinte

